

Силабус дисципліни

Конфліктологія та медіація

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Дні занять: згідно навчального розкладу

Консультації: згідно навчального розкладу

Рік навчання: 4 Семестр:8

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.ю.н., доцент
Яремко Оксана Михайлівна

Контактна інформація

yaremko_oksana@ukr.net +380673588034

Опис дисципліни

Дисципліна “Конфліктологія та медіація” спрямована на отримання студентами необхідного обсягу теоретичних знань з конфліктології (поняття, сутність, природа, ознаки, функції, види, типи, спрямованість і межі поширення конфліктів; причини виникнення і розвитку конфліктів; моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, урегулювання та вирішення конфліктів; стратегії, тактики, технологій розв’язання конфліктів тощо) та медіації (поняття, сутність, природу, ознаки принципи, види і моделі медіації; процедура медіації та її учасники тощо), а також набуття ними практичних умінь та навичок щодо врегулювання конфліктів шляхом медіаційних практик.

Структура дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/0	1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правовий супровід клієнтів соціальних служб».	Вивчити загальну характеристику навчальної дисципліни «Конфліктологія та медіація» (завдання, поняття, предмет, методи вивчення, система; роль у формуванні професійної культури; взаємодія з іншими навчальними дисциплінами; джерела)	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/2	2. Сутність і структура конфлікту	Знати поняття, сутність, ознаки, значення, конфлікту, а також його структуру, види і типи	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування

2/0	3. Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту	Знати причини виникнення конфліктів, динаміку і умови протікання, стадії розвитку конфлікту, а також його межі, функції конфлікту, види, деструктивні наслідки	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/2	4. Стратегії, тактики та стилі поведінки учасників конфліктує. Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті	Оволодіти стратегіями управління конфліктом, способами розв'язання і регулювання конфліктів, тактиками вирішення конфліктних суперечностей, стилями завершення конфліктів.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/0	5. Сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів	Знати сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/2	6. Сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам	Знати сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/0	7. Теорія медіації	Знати поняття, природу, ознаки, передумови та компоненти медіації, сфери застосування та переваги медіації, принципи медіації, види медіації, моделі медіації	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/2	8. Учасники медіації.	Розуміти зміст права на медіацію, хто є сторонами медіації: правові умови участі сторін у медіації, їх правовий статус	Дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
2/2	9. Майстерність медіатора	Знати вимоги для набуття професії медіатора, вимоги професійних організацій щодо акредитації медіаторів, компетентності медіатора, техніки медіатора	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
4/2	10. Медіаційна процедура	Знати загальну характеристику медіаційної процедури, премедіації, критерії медіабельності спорів, підготовки до медіаційних переговорів, а також стадії медіації	Тестування, проблемні питання, кейси
2/0	11. Нормативне регулювання медіації	Знати міжнародні стандарти медіації, Європейські стандарти медіації, медіацію в українському праві, етичні засади медіації	Тестування, проблемні питання, кейси

4/2	12. Особливості медіації в окремих сферах відносин	Вивчити особливості медіації в окремих сферах відносин (в трудових, сімейних, освітніх, тощо)	Тести, методики, проблемні питання
-----	--	---	------------------------------------

Літературні джерела

1. Бондаренко Л. О., Прокодянич С. С. Психологічні засади медіації як посередництва у вирішенні конфліктів. Особистість, суспільство, війна : тези доп. учасників міжнар. психолог. форуму (м. Харків, Україна, 26 квіт. 2024 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Харків : ХНУВС, 2024. С. 50-53.
2. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ - 2021, 19 с.
3. Галіян І. М. Медіація та консиліація як примирні процедури внутрішнього корпоративного конфлікту. *Часопис Київського університету права*. 2020. №3. С. 201-203.
4. Гаро Г. О. Мирне вирішення сімейних спорів. Х.: Фактор, 2019. 80 с.
5. Дмитренко А. А., Мазур М. Р. Особливості медіації у кримінальному провадженні України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2021. С. 273-277.
6. Дутко А., Нагірняк О. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. 2020. Т. 7. № 1. С. 148-152.
7. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти - Київ: Вид-во РАЦІО, 2024, 344 с.
8. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
9. Лапкін А. В. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/viewFile/62776/58260>
10. Медіація у відновному правосудді за участю неповнолітніх: навчальний посібник / Н. Крестовська, К. Стрик, І. Федорич за аг. ред.. О. Калашник. Київ: 2024. 142 с.
11. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.]; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 456 с.
12. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П.», 2023 р., 304 с.
13. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
14. Романадзе Л. Про медіацію та українське законодавство. URL: <http://law.ucu.edu.ua/malymy-krokaty-doyevropy-luyiza-romanadze-pro-te-yak-mediatsiya-spruyayenablyzhennyu-ukrayinskogo-ta-yevropejskogo-zakonodavstva/>
15. Романадзе Л. Д. Врегулювання спору за участю судді та інші процесуальні новели: вплив на розвиток медіації. URL: <http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/05/Stattyapro-Mediatsiyu-v-proektah-protseksodeksiv-2.pdf>
16. Федчишин Д. В. До питання про процедури альтернативного вирішення земельних спорів в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. № 1. С. 48.
17. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.
18. Яремко О. М. Право на медіацію як соціальну послугу: проблеми реалізації в територіальних громадах України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2023. № 78. Ч. 2. С. 419-424.
19. Яремко О. М. Транскордонна сімейна медіація: досвід іноземних держав і України. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ЗУНУ, 19-20 квітня 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 138-140.
20. Яремко О. М., Гірняк Г. С. Медіація як базова соціальна послуга: повноваження органів місцевого самоврядування. Галицькі студії. *Юридичні науки*. 2024. № 6. С. 43- 49.
21. Яремко О. М., Гірняк Р. А. Правові принципи процесу ведення перемовин з терористами. *Communication as a factor of transparency of social interaction: psychological, historical, legal, economic and political dimensions*. Ейк, 2022. С. 235-244.
22. Яремко О. М., Шафранський В. В. Інформування про медіацію як повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 4. С. 199-205.
23. Яремко О., Подковенко Т. Правові стандарти ЄС щодо транскордонної медіації. Комунікація як чинник транспарентності соціальної взаємодії: психологічний, історичний, правовий, економічний та політичний виміри: Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. (м. Тернопіль, 09-10 травн. 2024 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 85-89.
24. Яремко О., Фаградян Г. Психологічні аспекти переговорів як професійної діяльності. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 337-338.

25. Яремко Оксана, Оленчук Надія. Роль медіації в освітньому просторі України. Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної освіти сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи : матеріали II Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Тернопіль, 20-22 червня 2024 року). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С. 41-42.

26. Яремко Оксана. Принцип добровільності сімейної медіації при вирішенні питання про розірвання шлюбу. Медіація.Уа: нові підходи та інструменти менеджменту конфліктів у сучасних умовах. Колективна монографія партнерів проєкту Erasmus+ Медіація: Навчання та трансформація суспільства / MEDIATS 599010-EPP-1- 2018-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP / за ред. О. А. Сєдашової, О. М. Карпової. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2022. С. 150-164.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за дисципліну розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 6 тем – 7 оцінок). 2. Модульний контроль 1 проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу щодо формування практичних навичок у студентів із застосування альтернативних шляхів вирішення конфліктів (медіації), за участю осіб/сімей, які знаходяться у складних життєвих обставин (або мають найвищий ризик потрапляння у них)	Оцінювання написання рефератів, есе

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом